

Nummer Toegang: 0802

Rooms-Katholieke Vereeniging voor Groote
Gezinnen te 's-Hertogenbosch, 1918-1940

Inhoudsopgave

Plaatsingslijst.....5

Inleiding

Deze instantie is opgericht in 1918.

De omvang van de collectie bedraagt 0,2 m1 en bestrijkt de periode 1918-1940.

Het materiaal is op 17 augustus 2012 geschonken aan het Stadsarchief door dhr. R. van der Voort.

Beknopt overzicht van de geschiedenis van de sociale woningbouw in 's-Hertogenbosch

Vanaf de middeleeuwen zijn de zogenaamde 'cameren' als een soort voorloper van de sociale woningbouw te beschouwen. In de 19^e eeuw is in grote delen van de binnenstad van 's-Hertogenbosch de situatie op het gebied van sociale woningbouw, volkshuisvesting slecht te noemen. Raadpleeg hiervoor de publicatie van A. van der Woud, 'Een koninkrijk vol sloppen' en W. van Bergen ea 'Bossche Stadsuitbreidingen 1880-1980'. In 1852 wordt in Amsterdam de eerste woningbouwvereniging opgericht: Vereeniging ten behoeven der Arbeidersklasse te Amsterdam (VAK). Door de afschaffing van de Vestingwet in 1874 krijgt 's-Hertogenbosch meer ruimte om uit te breiden. Aanvankelijk zijn er kleine particuliere initiatieven: Grasso laat in 1884 zes arbeiderswoningen bij de Walpoort bouwen en Tillman in 1896 tien woningen in het huidige Tillmanshofje. Maar er zijn ook initiatieven op grotere schaal. In 1879-1880 wordt de Naamloze Vennootschap Bossche Bouwmaatschappij door onder andere Tillman, van Lanschot en van Meeuwen. Het Gemeentelijk Woningbedrijf nam later het bezit over van deze maatschappij. Dit lag vooral op de vrijgekomen gronden na de opheffing van de vestingstatus. Op 28 januari 1896 wordt de NV Gemeenschappelijk Eigendom: Maatschappij tot het verhuren van woningen opgericht. Deze richt zich vooral op de woningen in de wijk Lombok (1897) Mede-oprichter G.J. Vermeulen (van de gelijknamige drukkerij) is ook in 1904 betrokken bij de oprichting van de Stichting Volkshuisvesting. De gevolgen van een grote cholera-epidemie en de grotere dreiging in de toekomst wordt in 1901 de Gezondheidswet van kracht. In het verlengde hiervan komt in 1902 de Woningwet. Deze wet zorgt voor bijna ontelbare initiatieven op het gebied van volkshuisvesting en sociale woningbouw. Voor 's-Hertogenbosch kan de volgende stamboom worden gemaakt:

1. Coöperatieve bouwvereniging Eigen Bezit UA (1903 opgericht, RK). Fuseert met Bouwvereniging Huis&Erf in Schijndel.
2. Stichting Volkshuisvesting (1905 opgericht, algemene vereniging) fuseert in 1985 met SWH (wat in 2007 Zayaz wordt)
3. (Algemeene?) Woningbouwvereniging 's-Hertogenbosch (opgericht 1908 of 1909) fuseert in 1985 met SWH
4. Mgr. Prinsen (opgericht 1916, RK) fuseert 1995 met SSW en in 2007 met Zayaz.
5. RK Woningbouwvereniging Sint Joseph (opgericht 1919 uit RK Bond voor Groote Gezinnen) fuseert in 1985 met SWH en in 2007 met Zayaz.
6. Ons Belang (opgericht 1922?, voor PTT-ambtenaren) fuseert in 1987 met Broederhulp/Ons Belang; in 1995 met SSW en in 2007 met Zayaz.
7. Broederhulp (opgericht 1941, neutraal) fuseert in 1987 met Broederhulp/Ons Belang; in 1995 met SSW en in 2007 met Zayaz
8. Patrimonium (opgericht 1920, protestant) fuseert in 1995 met SSW en in 2007 met Zayaz
9. Beter Wonen (opgericht 1920, socialistisch) fuseert in 1995 met SSW en in 2007 met Zayaz
10. RK Woningbouwvereniging Sint Lambertus (opgericht 1921 uit een katholieke vakbond; tot 1970 alleen in Orthen actief) fuseert in 1995 met SWH en in 2007 met Zayaz. Het archief bevindt zich bij de Orthense Schaar.

Landelijke ontwikkelingen met Bossche vertakkingen:

1. Landelijke Katholieke Bouwcorporatie voor bejaarden (LKBB) te Leidschendam: in 2000 overgenomen door Woonzorg
2. Ons Belang (opgericht ?; landelijk opererende vereniging voor onderofficieren. Voor het eerst actief in de Muntel in 2003; na de fusie met Omnia. In 2007 nam Brabantwonen het bezit in 's-Hertogenbosch en Vlijmen over.

Regionale ontwikkelingen met Bossche vertakkingen:

1. Voormalig gemeentelijk woningbedrijf (GWB) was de eerste keer actief met de zogenaamde 'betonwoningen'. In 1993 geprivatiseerd als Stichting Hertoghuizen; in 1999 (?) fusie met Sint Willibrordus (opgericht 1911 in Oss) en gaat verder onder de nieuwe naam Brabantwonen
2. Woonmaatschappij Maasland heeft alleen in Empel bezittingen. Naam verandert in Mooiland Maasland en per 3 september 2012 Mooiland
3. Sociale Woningbouw Rosmalen (SWR) (opgericht 1969 in Rosmalen) Gaat na 1990 verder als De Kleine Meijerij na de fusie van diverse gemeentelijke woningbouwbedrijven in Rosmalen, Hintham, Berlicum en Heeswijk-Dinther. Heet sinds 22 november 2011 "Kleine Meijerij"

Eind jaren zestig van de twintigste eeuw is er in 's-Hertogenbosch sprake van een groot

nieuwbouwproject in Noord. De gemeente wil liever niet met 11 corporaties aan tafel zitten voor de ontwikkeling en inrichting van de project. Ze adviseert ze dringend om te gaan samenwerken in een 'administratiekantoor'. Dit worden de SWH en de SSW:

1. SWH: Samenwerkende woningbouwcorporaties 's-Hertogenbosch. In 1985 Stichting Wonen 's-Hertogenbosch (naamswijziging van de in 1905 opgerichte Stichting Volkshuisvesting) en in 2007 Zayaz)
2. SSW: Stichting Samenwerking Woningbouw en – beheer; in 1995 Stichting Sociale Woningbouw- en beheer en sinds 2007 Zayaz

De huidige spelers via de 'woonservice' zijn:

1. Zayaz (ontstaan in 2007 uit de fusie van SWH (Samenwerkende Woningcorporaties 's-Hertogenbosch) en SSW (Stichting Wonen 's-Hertogenbosch)
2. Brabant Wonen (ontstaan in 1999 uit de fusie van Hertoghuizen (het per 1 januari 1993 geprivatiseerde woningbezit van het Gemeentelijk Woningbedrijf 's-Hertogenbosch) en Sint Willibrordus uit Oss (opgericht 1911)
3. Kleine Meijerij (opgericht in 1969 als Sociale Woningbouw Rosmalen; 1990 De Kleine Meijerij en per 22 november 2011 Kleine Meijerij)
4. Woonzorg (landelijk opererende LKBB, sinds 2000 Woonzorg genoemd)
5. Mooiland (voorheen woonmaatschappij Maasland, per 3 september 2012 Mooiland)

Eigen Bezit (opgericht 1903) is geen deelnemer van de 'woonservice' maar publiceert wel vrijkomende woningen via de 'woonservice'.

Citeerinstructie: NL-HtSA Archiefnummer 0802 Rooms-Katholieke Vereniging voor Groote Gezinnen, 1918-1940, inv. nr. ...

Plaatsingslijst

- 1 Register met notulen van vergaderingen, 24 juli 1918 – 18 november 1940, 1918-1940
1 deel